

Izbaja
10. in 25. dne
vsakega meseca.

Stoji za
celo leto 3 gld. —
pol leta 1 „ 60
četrt „ — 80
Posamezno štev.
15 kr.

Oznaniła
tkrat natisnena
od vrsto 15 kr.

Naročnina,
oznaniła in reklamacije
pošiljajo se
upravnikištvu
v Maribor.

Odprte reklamacije so
poštine proste.

POPOTNIK.

Glasilo

„Zaveze slovenskih učiteljskih društev“.

Izdajatelj in urednik:

M. J. Nerat, nadučitelj.

Spisi in dopisi
pošiljajo se
uredništvu
v Maribor,
Reiserstrasse 8.

Pismom,
na katere se želi
odgovor,
naj se priloži
primerna poštna
znamka.

Na anonimne do-
pise se neoziramo.

Ne frankovani pisma,
se ne sprejemajo.

Rokopisi
in na
ocene poslani knjige
se ne vračajo.

Št. 398. Iz „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“.

Za glavno zborovanje „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“ v 19. in 20. dan meseca avgusta t. l. je oglašen še sledeči predmet:

„Sijajno gmotno stanje slovenskega ljudskega učiteljstva na koncu razsvetljenega devetnajstega stoletja“. Poročevalce: gosp. Jernej Ravnikar, nadučitelj v Mokronogu na Dolenjskem. Za vsprejem se predlagajo ti-le stavki:

1. Opiraje se na že brezštevlnokrat navedeni paragraf državnega šolskega zakona z dne 14. maja meseca 1869. leta sklone VIII. glavna skupščina „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“ v Opatiji z ozirom na to, ker preslavni deželni zbori učiteljem nikakor nečejo letnih plač uravnati tako, da bi ti vso svojo moč zamogli izključljivo le v svoj poklic obračati ter da bi jim tudi v resnici bilo mogoče, svojo rodovino živiti stanu in krajevnim odnošajem primerno, kakor to zahteva odločno gori imenovani paragraf, naprositi visoko c. kr. vlado, da blagoizvoli šolo vsprejeti v svoje področje, to je, ljudska šola naj se podržavi.

2. „Zaveza slovenskih učiteljskih društev“ naj v dosego tega smotra stopi v dogovor z drugimi deželnimi učiteljskimi društvi oziroma z zavezami teh društev v vseh avstrijskih kronovinah, da potem skupno vse potrebno ukrenejo.

3. Vsa ta društva naj visokemu c. kr. ministerstvu za uk in bogočastje predložé „skupno spomenico“, v katerej naj se razkrije žalostno gmotno stanje vsega ljudsko-šolskega učiteljstva v Avstriji

4. Ako slednjič deželna učiteljska društva — oziroma „zaveze teh društev“ spoznajo še za potrebno in koristno, naj se v ta namen pošlje do visokega c. kr. naučnega ministerstva — in celo do Njegovega Veličanstva presvetlega cesarja deputacija, obstoječa iz toliko članov, kolikor Avstrija šteje kronovin.

* * *

Tovariši!

Združimo se, dokler je še čas ter delujmo vsi po geslu našega presvetlega vladarja „Viribus unitis!“ ako hočemo sploh doseči vsaj to, kar nam gre po božjih in človeških zakonih. Sleherni izmed nas imej vedno pred očmi besede našega dičnega pesnika Simona Gregorčiča:

„Ne plaši se znoja, ne straši se boja,
Saj moško dejanje krepčuje moža,
A pokoj mu zdrave moči pokonča.
Dejanja ti ljubi, a boj se pokoja!“

„Na delo tedaj, ker resnobni so dnovi,
A delo in trud ti nebo blagosloví!“

Pripomnja direktorija: V zadevi naših gmotnih razmer došle so direktoriju od mnogih strani izražene razne želje, nasveti in predlogi! Pri razpravi navedenega predmeta nudila se bode dotičnim gospodom prilika izjaviti se, staviti primerne predloge in resolucije.

Delegate za glavno skupščino so dosedaj prijavila sledeča slavna društva:

1. Učiteljsko društvo za gornjegrajski okraj: gosp. Franc Praprotnik, nadučitelj v Mozirju.

2. Slovensko učiteljsko društvo za koperski okraj: gg. Ivan Kuret, nadučitelj v Dekanih; Alojzij Bunc, nadučitelj v Dolini; Franc Jereb, učitelj v Dolini.

3. Šmarsko-rogatsko učiteljsko društvo: gg. Ivan Drefflak, nadučitelj v Rogatcu; Simon Sekirnik, učitelj v Št. Juriju pod Donatsko goro; Simon Škrabl, nadučitelj pri Sv. Križu pri Slatini.

4. Učiteljsko društvo za mariborsko okolico: gg. Jakob Kopic, nadučitelj v Lehnu; Franc Lichtenwallner, učitelj v St. Ilju; Miha Cizel, učitelj na Leitersberg-Krševinski šoli v Mariboru.

5. Učiteljsko društvo za slovenjebistriški okraj: gosp. Janez Koropec, učitelj v Studenecah.

6. Savinjsko učiteljsko društvo: gg. Jan. Zotter, nadučitelj na Gomilskem; Jožef Stritar, učitelj v Braslovčah.

7. Učiteljsko društvo za ljutomerski okraj: gosp. Miroslav Šijanec, učitelj na Cvenu.

8. Učiteljsko društvo kotara Volosko: gg. Franc Rubeša, učitelj v Zametu; Štefan Debenjak, nadučitelj v Materiji.

9. Učiteljsko društvo za ormožki okraj: gospici Lucija Gabršček, učiteljica pri Vel. nedelji in Ivanka Kralj, učiteljica v Središču, ter gg. Anton Porekar, nadučitelj na Humu in Anton Kosi, učitelj v Središču.

10. Učiteljsko društvo za radovljiski okraj: gosp. Valentin Zavrl, nadučitelj v Begunjah.

11. Slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani: gg. Jakob Dimnik, Jakob Furlan, Alojzij Keceľ, Engelbert Gangl, učitelji v Ljubljani, Franc Papler, nadučitelj v Borovnici.

12. Učiteljsko društvo za sežanski okraj: gg. Jožef Ravbar, nadučitelj na Zgoniku; Matej Žgajner, učitelj v Vel. dolu; Filip Radoslav Starec, nadučitelj v Lokvi; Svitoslav Sila, učitelj v Rodiku; Edmund Hrovatin. Namestniki: gg. Ivan Bano, učitelj v Divači; Bogomil Kiferle, učitelj v Škrbini; Anton Berginec, nadučitelj v Povirju.

13. Učiteljsko društvo za celjski in laški okraj: gg. Anton Gnus, nadučitelj v Dolu; Radoslav Knaflič, nadučitelj v Št. Lenartu; Jožef Tratar, učitelj na Gornji Rečici; Jožef Zorn, učitelj v Dramljah. Namestniki: gg. Armin Gradišnik, učitelj v Hrastniku; Jožef Klemenčič, nadučitelj v Galiciji.

14. Učiteljsko društvo za goriški okraj: gospica Alojzija Baveon, učiteljica v Št. Petru pri Gorici; gg. Leopold Furlani, nadučitelj v Št. Andrežu; Ignacij Križman ml., učitelj v Gabrijah pri Sovodnjah.

Direktorij.

Kako praznuj slovensko učiteljstvo 50letnico slavnega vladanja Njegovega Veličanstva, našega presvetlega cesarja Franca Jožefa I.

(Dalje.)

§ 212.

Ako obhajajo ustanovniki-učitelji in neučitelji kakoršno koli večjo pomembno slavnost (odlikovanje itd.), se te slavnosti udeleži primernim načinom:

- a) Dotično okrajno učiteljsko društvo.
- b) Učiteljski dom, za katerega se je njihova ustanovna rabila in
- c) Zaveza.

§ 213.

Ustanovnikom-učiteljem v pokoju, stanujočim v učiteljskem domu oziroma uživajočim letno rento, odpade pravo na prosto vstopnino, označeno v § 201.

§ 214.

Ako se v učiteljskem domu ustanovi tudi konvikt za učiteljske vdove in sirote, se ustanovnikovej vdovi oziroma sirotam prideli letna renta v konviktu brez ozira na one dobrote, katerih so ustanovniki ostali še deležni vsled njegovih po posebnih pravilih konviktu uplačanih prinosov.

§ 215.

Ako gotovina oziroma rezervni zaklad učiteljskega doma dovoljuje, sme delegacija 4% letne rente povišati ali za vse ali za posamezne slučaje do največ 50% ustanovnine oziroma znižati stanarino do najnižje za 50% običajne stanarine.

§ 216.

O smrti ustanovnika-učitelja in neučitelja se raz dotičnega učiteljskega doma, za katerega se je pokojnikova ustanovna uporabila, razobesi zastava-žalostinka, a na posebej oznanilnej deski se občinstvu razglasi njegova smrt. Ta razglas se v imenu Zaveze objavi po vseh učiteljskih in onih časopisih, katere določi upravni odbor Zaveze.

§ 217.

Po smrti ustanovnika aktivnega ali neaktivnega učitelja, dobiva njegova vdova po 4 gld. rente tako dolgo, dokler se zopet

ne omoži. Ustanovnikovej učiteljskej vdovi se sme tudi na njeno prošnjo mesto rente odkazati v učiteljskem domu primerno stanovanje proti stanarini, znižanej v smislu § 207.

§ 218.

Po smrti vdove dobivajo vsi njeni od ustanovnika izhajajoči nepreskrbljeni otroci skupno letno rento po 4 gld. ali tudi več v smislu § 215. toliko let, za kolikor spozna upravni zavezin odbor in sicer le v slučajih, v katerih je dokazano, da so te podpore potrebni, oziroma se vsprejmo v učiteljski konvikt, ako so njihovi roditelji bili njegovi člani.

2. Pravice letnikov.

§ 219.

Letniki imajo po preteku petega leta svojega pristopa k jubilejnemu zakladu, ako so namreč vstrajali kot taki pravo do brezplačnega prenočevanja v vsakem učiteljskem domu po jeden dan na leto: po preteku vsakih naslednjih neprekinenih pet let po jeden dan več.

§ 220.

Letnikom pripada pravo drugega reda do neomenjenega prenočevanja v domu proti primernej prenočnini v koliko to prostor dovoljuje.

§ 221.

Dnevni boravek letnikov v stanovanju uč. doma oziroma shranjevanje njihove prtljage za kratek čas se dovoljuje, v kolikor to prostor in druge razmere dopuščajo.

3. Pravice dobrotnikov.

§ 222.

Dobrotniki-učitelji, kateri so darovali jubilejnemu zavezinemu zakladu najedenkrat najmanj 100 gld. ali v katerih jim drago obrokoli toliko zneskov, da znaša njih darovana svota tekom 20 let 100 gld. uživajo vse one pravice ustanovnikov-uči-

teljev, katere so označene v §§ 200. do 210., 212. in do 218.

Ako so ti dobrotniki tudi ustanovniki uživajo to pravo v dvojnej meri.

§ 223.

Dobrotniku-učitelju, kateri dopolni še le po preteku 20 let svojega pristopa darovano svoto 100 gld., je uplačati v jubilejni zaklad še posebej tolikokrat po 3 gld., kolikor let je po preteku 20. leta minulo, ako hoče ustopiti v popolno pravo učiteljev-ustanovnikov.

§ 224.

Dobrotniki-nenčitelji, kateri so jubilejnemu zakladu darovali najedenkrat najmanj 100 gld. ali v katerih jim drago obrokih toliko zneskov, da znaša njihova darovana vsota 100 gld., uživajo vse one pravice ustanovnikov-nenčiteljev, katere so označene v §§ 200., 201., 211., 212. in 216.

§ 225.

Dobrotniki-nčitelji in nenčitelji, kateri so darovali jubilejnemu zakladu darove do 200, 300, 400, 500 itd. gld. uživajo vsak v svojem smislu pravice ustanovnikov v dvojnej, trojnej, četernej, peternej itd. meri.

§ 226.

Dobrotnikom, kateri so darovali jubilejnemu zakladu zneske deset ali nad deset tisoč gld., se postavi po njihovej smrti v večni hvaležen spomin ali v vestibulu ali na pročelju doma doprsni kip.

§ 227.

Ustanovniki in dobrotniki vsprejmejo od Zaveze takoj po izplačanej ustanovnini oziroma dāru v iznosu 100 ali nad 100 gld., legitimacijo in diplomu, a letniki po neprekinenih petih letih vselej po jedno legitimacijo.

§ 228.

Kadar delegacija spreminja pravila Zaveze oziroma pravila „Jubilejnega zaklada“, ostanejo pravice članov jubilejnega zaklada, ki so pristopili na podlagi teh pravil, nedotakljive.

I. Pristop, prestop in izstop članov.

§ 229.

K zavezinemu jubilejnemu zakladu lahko pristopi vsaka oseba brez razlike spola,

starosti, značaja, stanu bivanja itd. v vsakem času z izrecno izjavo, da hoče postati ali ustanovnik, ali letnik, ali dobrotnik. Uplačila oziroma sporočila brez izjave se štejejo vedno med darove, a osebe med dobrotnike.

§ 230.

Ustanovnik, kateri obvezanih obrokov ne plačuje redno, se po trikratnem zaporednem izostajanju in ob jednom po trikratnem opominu izbriše iz imenika ustanovnikov ter se z uplačano svoto uvrsti v imenik dobrotnikov.

§ 231.

Deset zaporednih let pri jubilejnemu zakladu vstrajajoči letniki lahko prestopijo med ustanovnike, ako doplačajo k uplačani svoti dopolnilno ustanovnino ali najedenkrat ali v najmanj 10 zaporednih letnih obrokih z jednako razdeljenimi letnimi prinosi.

§ 232.

Ustanovniki, dobrotniki in letniki izstopijo iz jubilejnega zaklada s pismenim naznanilom predsedništvu Zaveze; v tem slučaju se hoté ali ne hoté odrekó ne samo uplačanim prinosom, temveč tudi vsem pravom, katere so članom zagotovljeni.

§ 233.

Letniki izstopijo molčé iz jubilejnega zaklada, ako svoje letnine 6 mesecev po preteku društvenega leta brez ozira na opomin ne uplačajo v zavezino blagajno.

§ 234.

Izstopli ustanovniki, letniki in dobrotniki morejo znova pristopiti, ako izvrše s novimi uplačili pogoje, označene v §§ 196., 197. in 198.

§ 235.

Pristop, prestop in izstop članov jubilejnega zaklada se vselej priobči v zavezinem glasilu.

XVI. Jubilejna

zavezina samopomoč slovenskega učiteljstva, ustanovljena na oslavo 50letnega vladanja Franca Jožefa I.

A. Svrha.

§ 236.

Svrha te zadruga je po smrti združnikov izplačati njihovim zaostalim tolikokrat po

1 gld. oziroma po dve kroni podpore, kolikor šteje zadruga udov, da se obvarujejo pred najbližnjo stisko in bedo.

B. Sredstva.

§ 237.

Sredstva v dosego svrhe so:

- a) Prinosi združnikov v smislu §§ 253. in 254.
- b) Obresti za vsak slučaj smrti pripravljene, v denarnih závodih varno naložene glavnice.
- c) Darovi, volila itd.

C. Zádružniki.

§ 238.

Zádružniki zavezine Jubilejne samopomoči morejo postati le učitelji in učiteljice — uračunajoč tudi učiteljice ženskih ročnih del in šolske vrtnarice — vseh šol brez razlike zasebnosti ali javnosti kakor tudi kateheti, nadomestujoči, začasni in stalni, aktivni in v pokoju živeči učitelji ljudskih, meščanskih, obrtnih, trgovskih, strokovnih itd. srednjih in visokih šol.

Osebe neučiteljskega stanú se ne vsprejemajo v zadrugo. Dobrotniki in darovalci se ne smatrajo za zádružnike.

Č. Pristop in izstop zádružnikov.

§ 239.

Stalno nastavljene učne osebe javnih učnih závodov, katere hočejo biti brezpogojno vsprejete v zadrugo, morajo v teku pol leta po potrdilu teh zádružnih pravil prijaviti pristojnemu okrajnemu učiteljskemu društvu, brez ozira so li njegovi člani ali ne, svoj pristop.

§ 240.

Učne osebe javnih učnih závodov, katere postanejo pozneje na svojem službenem mestu prvokrat stalne, morajo, ako hočejo biti brezpogojno vsprejete, isto tako tekom šest mesecev, računajoč od dneva njihovega nastavnega dekreta, naznaniti pristojnemu okrajnemu učiteljskemu društvu svoj pristop v zadrugo.

§ 241.

Začasno nastavljene učne moči javnih učnih závodov in začasno in stalno nastavljene zasebnih učnih závodov se smejo isto tako brezpogojno vsprejeti v zadrugo, ako tekom šest mesecev po potrdilu zádružnih pravil oziroma v šestih mesecih po začetku svojega prvega začasnega ali stalnega službovanja vložijo vsprejemno prošnjo pri pristojnem okrajnem učiteljskem društvu.

§ 242.

Učiteljice ženskih ročnih del in otroške vrtnarice se smejo tudi brezpogojno v zadrugo vsprejeti s pogoji, navedenimi v § 241.

§ 243.

Zdravniško spričalo se v tem brezpogojnem času ne zahteva.

§ 244.

Kdor zamudi ta brezpogojni obrok in še ni prekoračil 45. leta svoje starosti, se mu je izkazati z veljavnim zdravniškim spričalom, od katerega je odvisen vsprejem v zadrugo, ter mu je vplačati toliko smrtnih prinosov s pripadajočimi pristojbinami, kolikor je umrlo zádružnikov

- a) od časa potrdila teh pravil, oziroma
- b) od časa njegovega prvega stalnega nameščenja na javnih in od prvega začasnega ali stalnega nameščenja na zasebnih učnih závodih.

§ 245.

Vsem, ki so se oglasili za pristop, izroči pristojno okrajno učiteljsko društvo tiskano prijavnico, katero je vestno izpolneno, obloženo s krstnim listom (mesto krstnega lista se lahko priloži vsak drug uradni dokument z rojstnim dnevom) z nastavnim dekretom, z zádružnimi prinosi oziroma tudi s prošnjo in z veljavnim zdravniškim spričalom izročiti okrajnemu učiteljskemu društvu, katero jih po pregledu in potrdilu s prinosi in s poročilom predloži Zavezi v nadaljnjo uradovanje.

(Dalje sledi.)

Vrste: $2+2=4$, $4+2=6$ itd. $\frac{2+2}{4+2}$ itd. — Štenje po 2 do 20. — Ponavljanje računanja z imen. števili. Vaje: $1dm\ 8cm$ — $6cm$, $1+1$ na spomin	Delitev v prostoru do 100. Delitev z ostankom. Oblečene naloge a) o delitvi, sklep v obliki za množenje, b) namešane. 1×1 na spomin	Merjenje z ostankom. Merjenje raznoimen. štev. Vrste: a) $1cm$ v $1dm$, $2cm$ v $2dm$ itd. b) $1J$ v $1, 2, 3, \dots D$ c) 1 v $10, 20, \dots$
---	---	--

jednorazredni ljudski šoli.

(Dalje.)

načrt.

l e t o						Teden
č e t r t o		p e t o		6. 7. in 8.		
neposredno	posredno	neposredno	posredno	neposredno	posredno	
Kakor posredno	Deljenje z osn. števil. na pamet <i>a)</i> dividenda ni treba drugače razstaviti, kakor dekadično, n. pr. 5 v 55, <i>b)</i> treba ga je razstaviti, n. pr. 5 v 65 (50+15). (4. Reh., 35, 26)	<i>a)</i> Razstavljanje sest. sklep. rač. na jednost. pokaže se na primeru	Sestavljeni sklepni rač. <i>a)</i> razstavljen na jednostavne sklepne račune		Izračunavanje obresti za mesece in leta	27.
detto.			<i>b)</i> Po obliki: črtni račun		detto.	
	Vaje: <i>a)</i> 20mm v 40mm <i>b)</i> 20 J v 40 J <i>c)</i> 20 v 40		detto.		detto.	
	detto.		detto.		detto.	
	Vaje: 40 : 20, 600 : 200. (4. Reh., 36, nal. 3)		detto.		detto.	
Deljenje z osnovnimi števil. na pamet. — Deljenje z deseticami, stoticami		Sestavljeni sklepni račun, <i>a)</i> razstavljen na jednostavne račune, <i>b)</i> v obliki črtnega računa		Izračunavanje obresti za mesece in leta		

(Dalje sledi.)

Slovstvo.

Novosti.

„Pedagogiški letnik“. „Pedagogiško društvo v Krškem“ je ravnokar razposlalo društvnikom VI. tečaj svojega „Pedagogiškega letnika“, ki se odlikuje po zanimivi vsebini in lepi zunajnosti. Knjiga obsega 252 strani in je okrašena z različnimi čednimi podobami. — Več o njej drugo pot.

„Lirske in epske poezije“. Napisal A. Aškerc. V Ljubljani. Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg. 1896. Cena nevezane knjige 1 gld. 30 kr., po pošti 1 gld. 35 kr., elegantno vezane 2 gld., po pošti

10 kr. več. — Res, prav hvaležni moramo biti gg. založnikom, da sta nam podala to krasno zbirko po raznih listih — največ v „Ljublj. Zvonu“ — raztrošenih izbornih proizvodov dičnega našega pesnika Gorazda. Ne dvomimo, da se bode pokazalo občinstvo tudi hvaležno, ter pridno segalo po krasnej tej knjižici, ki prinaša na 196 straneh 13 pesmi po raznih motivih, 25 iz popotnega dnevnika, 7 iz pesmarice neznanega siromaka in 37 balad, legend in romanc. — Bodi ta zbirka najtopleje priporočena tudi tovaršicam in tovarišem našim!

Listek.

Iz planinskega raja.

II.

O luninem svitu.

Krasna luna ima veliko moč do človeškega čustvovanja, to vedó ne le zaljubljeni in pesniki, ampak tudi oni, ki hodimo po prozajiskih tleh. O mesečini nam misli tako gladko in živo tekó, da je Klopstock dal mesecu zaradi te lastnosti ime: „Gedankenfreund“. Misli pa nam ne manjka v tem stoletju. Ves svet si predstavljam moža, ki se drži z obema rokama za glavo, kakor bi mu misli hoteli možgane razgnati. Ta razna vprašanja, pereča in nepereča, blodijo nam s tako silo po glavi, da mora v možganih nastati pravi Babilon. Misli naposled izgubé svoje vrste, ter zdrve v grozen kaos. Zato se piše dandanes toliko listkov, ker se ne moremo z mirno dušo okleniti jednega predmeta, temveč toliko, kolikor nam jih buti v glavo. V šolstvu se poraja dan za dnevom toliko novih misli, da zbok njih učitelji pozabljamo piti in jesti, da niti ne vemo, da stradamo. — Na telesu pa človeški rod slabi. O tem prav markantem dokaz, ki skoraj mejí do smešnosti. Neka enkéta, ki ima nalogo, da bi se lanarstvo in domače platnarstvo zopet povzdignilo, uročila je prošnjo do vojnega ministerstva, da bi se pri vojaštvu za perilo upeljalo domače platno, ter na ta način kmetijstvu, posebič lanarstvu, zdatno na pomoč priskočilo. Kakšen pa je bil odgovor? To ni mogoče, se je reklo, ker bi se moral kmet zopet navaditi platno nositi; kmečki sinovi, ustopajoč v vojsko, prinašajo namreč s seboj le pavolnato obleko, ker so se platna že odvadili. Kaj bode posledica temu? Lanarstvo peša

že 25 let in preteklo bode še jedno četrstoletje, da se kmet privadi platnu. A kako se mu bode privadil, ako ima izgubo pri njega pridelovanju! Ne dolgo in po muzejih bode poleg srednjeveškega železnega viteškega oklepa visela hodnja srajca. Nasi potomci pa jo bodo ogledovali in pretipavali, ter govorili: „Bože mili, naši pradedje, to so vam bili junaki; kožo so imeli gotovo nosorožčevo, da so mogli nositi tako ostro hrapavo srajco. Naša brača Hrvati bodo ostali najdalje viteški rod s svojo „robačo“ in „bregušami.“ — Zdaj pa recite, da človeški rod res ne peša? Misli in besed nam ne manjka, a dejanja se bojimo. Pred njim odskočimo kakor mestna gospica pred žabo. Štajersko učiteljstvo pa je vendar s svojim shodom binkoštni terek dejanski pokazalo, da učiteljstvo ne sme biti trpeča Laokoonova skupina brez glasu. Vendar je še mnogo kimovcev, ki ne storé niti koraka do svojega društva. „Društvo ne stori ničesar!“ to je njihova beseda. Ti ljudje imajo mnenje, da mora društvo imeti moč, kakor kak parlament. Ako bi temu tako bilo, bi mala množica energičnih učiteljev brez teh čudakov mahoma pospesila boljše gmotno stanje za vse učiteljstvo. S kakim čutom le neki uživajo to dobroto oni učitelji, katerim se je plača pomaknila iz IV. v III. in oziroma v II. plačilni razred, a niso storili niti jednega koraka do svojega društva in ne podarili niti vinarja na oltar kolegijalnosti, katero imajo po nepridoma tolikrat v ustih. To vprašanje stavi vsem takim dremavcem v blagohotno premišljevanje stari, sitni čmerikavec

Svantevidsky.

Društveni vestnik.

Črešnice pri Celju. (O zborovanju učit. društva za celjski in laški okraj 5. julija meseca t. l.) Tega zborovanja, ki je bilo že šesto v tem letu, udeležilo se je 29 udov in 1 gost; od cenjenih tovarišic so bile navzoče 3. Prav težko smo zopet pogrešali dičnega predsednika, gosp. A. Brezovnik-a; kajti ni še toliko okrevail, da bi bil mogel priti v našo sredino. Akoravno je moralo podavanje „Nekaj malega iz šolske prakse“ izostati, ker je bil podavatelj, gosp. Petriček iz opravičenih razlogov prisiljen doma ostati, vendar se je v dve uri trajajočem zborovanju rešilo dokaj zanimivega in poučnega. Tudi pevovodja gosp. Kramar je opravičil svojo odsotnost, zato je pevsko vajo, ki se je vršila po zborovanju, prav spretno vodil gosp. Munda.

Zborovanje je otvoril podpredsednik, gospod A. Gradišnik, ter je v prijaznem nagovoru izrazil željo, da bi priljubljeni predsednik kmalu zopet popolnoma ozdravel; predstavil je gosta gosp. Purkart-a, učit. v Trbovljah, ki je obljubil, da v kratkem pristopi društvu kot pravi ud ter mu je zaklical „dobro došel!“; prav pristržno je pozdravil tudi vsem milega tovariša gosp. Čulek-a, ki je po večmesečni nevarni boleznii prišel zopet čvrst v našo sredino. — Potem je govoril kratek nekrolog v spomin nedavno preminolega učitelja glasbe in slavnega skladatelja A. Nedved-a; v znak sožalja smo vsi navzoči vstali raz sedeže.

Vzeli so se na znanje nastopni dopisi:

a) Gospa Knaflič-eva izreka v ganljivem pismu srčno zahvalo na sočuvstvu, katero ji je društvo izrazilo povodom njene bolezni.

b) „Zaveza“ pošilja „društveni izkaz“ o izpolnitvi in pa dopis zadevajoč nameravano ustanovitev učiteljskih konviktov.

c) Lipniško učit. društvo pošilja račun o stroških in dohodkih za Stopper-jevo adresu.

d) Društvo „Selbsthilfe“ štaj. učiteljev je poslalo jeden iztis pravil; izrazi se želja, naj jih pošlje še več iztisov.

e) Post festum je došlo vabilo ljutomerskega učit. društva na jubilejno slavnost.

Na občno željo prečita gosp. Gradišnik iz zadnjih števil „Učit. tov.“ več zanimivih člankov in novic. Potem se je vršil prost razgovor o vprašanjih za letošnje uradno konferenco. Razgovora se je udeležilo mnogo tovarišev ter se je slišalo več zanimivih, poučnih ter uvaževanja vrednih opazk in pojasnil. Tovariš Brinar st. poroča o naših šolskih zvezkih, rekoč, da so pritožbe, ki se o tistih slišijo od več strani, sicer opravičene, a zakrivile so jih učit. konferencije s tem, da so brez potrebe dali jedni tvrdki monopol v roke; kajti ukaz vis. c. kr. naučnega ministerstva od 28. aprila mes. 1886. l. št. 1728. določa sicer načelo, da se naj v ljudskih šolah iste kategorije najmanj v jednom in istem

šol. okraju, v kolikor je to mogoče, polagoma uvede zvezki iste oblike, nikjer pa ni določeno, da morajo biti zvezki iste tvrdke. V večini spod. štaj. šol. okrajev imamo sedaj Prettenhofer-jeve zvezke. Je-li pa pravično in v smislu zgoraj navedenega ukaza, da nam je pod disciplinarno kaznijo prepovedano uvesti tudi druge zvezke, ki se od Prettenhofer-jevih o drugem nič ne razločijo, kakor da so finejši in cenejši ter da jih je založila druga tvrdka? Prettenhofer-jevi zvezki imajo sicer na ovitku natiskan dotični odlok vis. c. kr. štaj. šol. sveta, s katerim so za rabo na ljudskih šolah potrjene, toda ukaz vis. c. kr. naučnega ministerstva od 25. maja 1879, št. 4994, pa v odstavku določuje, da zvezki, ki nimajo nikakršnega teksta in nikakršnih slik, ne trebajo še posebne aprobacije. — Poročevalec je mnenja, da se naj pri uradni konferenciji gledé na pisanke, risanke in šolske tablice določi samo velikost, oblika kakovost in liniatura za posamezne kategorije, ozir. za posamezne razrede in oddelke. Uzorci, ki ustrezajo tem določbam, naj se nahajajo pri vsaki šoli in na podlagi teh vzorcev naj se uvedejo pisalne in risalne rekvizite, ne oziraje se, so li kupljene pri tej ali oni tvrdki. Na predlog poročevalca se izvolijo gg. Gnus, Schmoranz in Zorn, da to zadevo še natančneje preučé in pri uradni konferenciji 5. avg. meseca t. l. stavijo primeren predlog.

Kot odposlanci k letošnji glavni skupščini „Zaveze“ se oglašé: gđe. Kovačič in gg. Gnus, Knaflič, Logar, Tratar, Zorn; kot namestnika pa gg. Gradišnik in Klemenčič.

Po vzgledu učit. društva za mariborsko okolico sklene se štaj. „Lehrerbund“ opozoriti, da naj se pri izdaji jubilejnih spominskih slik ozira tudi na slovenski tekst.

Prihodnje zborovanje se vrši najbrž 2. nov. meseca t. l. Brinar, zapisnikar.

Ptuj. Učiteljsko društvo za ptujski okraj je zborovalo dne 2. julija meseca t. l. Gospod predsednik se po pozdravu spominja umrlega nadvojvode Karola Ludovika in njegovih zaslug. V znamenje spoštovanja in sožalja vstanejo navzoči in mu zakličejo trikratni „slava“.

Zapisnik zborovanja o priliki izleta v Vurberg dne 7. maja meseca t. l. se prečita in odobri; gospodu predsedniku pa se izreče zahvala za trud, da nam je pripravil tako vesel dan.

Prečitali so se sledeči dopisi: a) Tvrdka Schwentner v Brežicah priporoča svoje zvezke za šolo; (o tem se bo stavil primeren predlog pri uradni konferenciji. b) Častiti konzistorij v Mariboru (v zadevi sedežev v cerkvi za učitelje, ki imajo po nedeljah nadzorovanje učencev) se strinja z zahtevo učiteljev, a zavrača jih na sporazumljenje

z domačim gosp. župnikom; e) „Zaveza“ potrjuje vsprejem 3 gld. kot udnino.

Temu sledi razprava stavkov letošnjega uradnega zborovanja in sicer: „Obravnavava in koncentracija stvarnega bračnega, jezikovnega in spisovnega pouka etc.“ Poroča kratko gosp. Pulko. „Kako se naj risanje brez stigem praktično poučuje? (Prost razgovor.)

Slavno posojilno društvo v Ptujju podarilo je 7 šolam po šestero knjig za mladino. Srčna hvala!

— o.

Iz Savinjske doline. Dne 18. junija meseca t. l. od 2.—7. ure popoldne je savinjsko učiteljsko društvo pri gosp. Sadniku ob Savinjskem mostu imelo svoje drugo letošnje zborovanje, h kateremu došlo je povoljno število društvnikov.

Ob točno določenem času otvori predsednik zborovanje. Po kratkem nagovoru, s katerim doše ude prav prijazno pozdravi, spominja se pred kratkim umrlega nadvojvode Karola Ludovika, na kar v znak sožalja navzoči vstanejo.

Po tem se prečita in odobri zapisnik zadnjega glavnega zborovanja od dne 7. maja meseca t. l. Predsednik dalje prečita dopis štajerskega Lehrerbunda z dne 22. majnika meseca 1896. št. 134 o zborovanju odposlancev, ki se je vršil dne 1. aprila meseca v Gradcu; obvesti učiteljstvo z vsebino dopisa trdke „Leopold Schwentnerja“ v Brežcah, katera priporoča svoje vseskozi priporočila vredne pisanke različnih vrst. Gosp. Meglič predlaga, naj bi se to učilo na primernih mestih upoštevalo, posebno naj bi jih učitelji pri okrajnih konferencah priporočali.

Zastran letošnjih konferenčnih vprašanj poroča gosp. Vidic o predmetu: „Kako se navadijo otroci tudi zunaj šole lepega vedenja“. Po prav dobri in temeljite izpeljavi izvodi sledeče stavke, katerim vdeležniki soglasno pritrdijo:

1. Učenci naj se v šoli pri pouku poučijo o splošnih navodilih lepega vedenja, posebno pa si prisvojé pravila disciplinarnega reda, ki bi se naj nahajal v višjih razredih v okviru v šolske sobi.
2. Učitelj naj vselej strogo zahteva natančno in dosledno izvršitev predpisanih pravil.
3. Učitelj sam naj bode učencem v lep izgled in personificirano lepevedenje.
4. Učenci naj vedó, da jih ne le božje, ampak tudi učiteljevo oko zunaj šole vidi; zato je dobro, ako učitelj po šoli večkrat za učenci pogleda in gre za njimi na sprehod.

5. V slučaju kakenga prestopka naj učitelj vestno uporablja primerne disciplinarne sredstva.

6. Posamezni udje krajnega šolskega sveta naj v smislu § 14. odst. 11. postave od dne 8. svečana meseca 1869, zadržanje učencev izvan šole skrbneje sonadzorujejo.

7. Učitelj naj pridobi dom za šolo. Občuje naj po potrebi z roditelji, a pretirati tega občejanja ne

sme. Ako dom šolo podpira, sodeluje s šolsko vzgojo, potem lahko učitelj vspešno deluje na lepo vedenje zunaj šole.

Pri tem vprašanju so se debate udeležili gosp. Jarc, Meglič in Schmid.

Tudi o vprašanju: „Vzgoja k varčnosti“ poroča gosp. Vidic, naglašaje splošna navodila, kako bi se ta predmet najbolje obravnaval. Debate se vdeležijo gosp. Jarc, Meglič, Stritar, Sadnik. O formalni izobrazbi kakor tudi o privadbi do resnicoljubja, o katerem zadnjem predmetu izreče svoje mnenje gđ. Čimperšek, podkrepajo vsi navzočniki ter postavijo temelj dotičnima referatoma.

O slovniškem učenem poskusu iz tretjega berila: „Kovač in krojač“ se je tudi nekoliko ngibalo, potem pa odločilo, da pride povodom prihodnjega zborovanja, katero se bode vršilo dne 9. julija v Braslovcah, v razpravo.

Pri zadnji točki se oglasi gosp. Zotter vprašaje, kako je mogoče, da graško učiteljsko društvo še vedno izdaje zavezno glasilo „Paedagogische Zeitschrift“. Predsednik obljubi o tem pozvedovati ter svoječasnó društvo obvestiti.

Z ozirom na dopis predzadnjega zborovanja v „Popotniku“ se gosp. Kavčič povsem utemeljeno opraviči. Zastran njegovih žalostnih družbinskih razmer ni mu bilo možno iz daljne Reke se društvenih zborovanj redno vdeleževati.

Gosp. Kunšič predlaga, naj društveni časniki redneje krožijo.

Ker nihče več predloga ne stavi, zaključi predsednik oficijelni del zborovanja, zahvalivši se za vsestranski trud. Potem je sledila prosta zabava.

S—k.

Iz Šmarij. „Šmarsko-rogatsko učit. društvo“ zborovalo je 5. t. m. v Šmarju.

Gosp. predsednik pozdravi navzoče ude, gosta gospo Javornik in gosp. Žmavca ter novo navzočega uda gđc. Franc.

Zapisnik zadnjega zborovanja se odobri.

Prečita se dopis gosp. Horvata radi spomenika rajnemu tovarišu gosp. Vodlak-u. Po daljši debati sklene se, da se postavi spomenik v letošnjih počitnicah. V to svrhu se volijo v osnovalni odbor gg. Debelak, Plhak, Strmšek. Ta odbor ima določiti čas stavljenja ter ukreniti sploh vse v to svrhu potrebno.

Ker se letos radi okrajne učiteljske konferencije vrše se ob enem z „Zavezinim“ zborovanjem, t. j. 19. avgusta meseca t. l., učiteljstvo šmarskega okraja ne more udeležiti slavnega zborovanja Zaveze, volili so se delegatom sami tovariši rogatskega okraja namreč gg. Dreflak, Sekirnik in Škrabl. Ti cenjeni gg. tovariši so ob enem naprošeni, da se blagovolijo zborovanja gotovo udeležiti, da vsaj društvo zve, kako in kaj se je vršilo.

Gosp. Strmšek razpravlja o konferenčnem vprašanju: „Domače naloge“ ter nam podaja precej

jako važnih točk; tej razpravi sledi jako živahna debata. Podavatelju se zahvali v imenu društva gosp. podpredsednik.

Iz vprašalne škrinjice:

1. Ali se nahajajo v šolskih zakonih take ali jednake točke, vsled kojih se lahko oni stariši, kateri so s hudobnim namenom šolsko naznanilo ali raztrgali ali s kakšnim pripisom skvarili, prisilijo plačati stroške za duplikat?

Odgovor: Take točke ni najti.

2. Ali se naj zaznamujejo zamude tistim, ki so poleti oproščeni?

Odgovor: Da, a samo v predzadnji rubriki s številom kot spričane.

Prihodnje zborovanje določi se za dan 6. septembra pri Sv. Križu na Slatini. Nato pa gosp. preds. zborovanje zaključí.

Po zborovanju so se v gostilni gosp. Adrineka, načelnika kraj. šol. sveta in župana v Šmarju, blagovolili pridružiti tudi drugi cenjeni gospodje in gospe, ter odmevale so krasne pesmi. Izmed nagovorov je omeniti posebno oni gosp. Žmavca, v katerem povdarja, da požrtvovalnost in sloga najbolj pospešujeta razvoj učiteljstva in učiteljskih društev.

Tajnik.

Hum pri Ormoži. (Učiteljsko društvo.)

V zadnjem času zborovalo je naše društvo dvakrat, prvič dne 3. maja mes., a drugič 9. julija mes. Obe zborovanji ste bili dobro obiskani, osobito drugo, kjer so nas častite gospodične tovarišice skoraj polnoštevilno posetile. Čast njim!

Prvo zborovanje se je vršilo kakor navadno v Ormožu. Predsednik otvori zborovanje, pozdravi došle osobito na novo pristopivše ude gđ. Marico Melher, učiteljico pri Vel. nedelji, gđ. Ano Schönewetter, učiteljico ženskih ročnih del v Ormožu ter podporna uda gosp. Dr. Ivan Geiger-ja, okrožnega zdravnika v Ormožu in gosp. Alojzija Mikl-na, trgovca v Ormožu ter jim zakliče z zbranimi krepek „dobro došli!“

Po prečitnem zapisniku preberó se nekateri dopisi, ki se vzamejo na znanje, oziroma se o njih potrebno ukrene.

O izvanrednem obnem zboru štaj. „Lehrerbunda“ poroča gosp. Anton Porekar. Koncem svojega poročila priporoča vdeležitev shoda o binkoštih v Gradcu.

„Gojitev varstva živalij“ se preloži na prihodnje zborovanje.

Društvo priredi letos društven izlet v Ljutomer korporativno k petindvajsetletnici obstanka tamošnjega društva. Mimogredé bodi omenjeno, da so se društveniki častno odzvali sklepu društva, da so nas gospodje tovariši ljutomerskega okraja ljubeznjivo vsprejeli in da smo se dobro zabavali med njimi.

Sprejme se nasvet, da naj društvo pristopi k „Thierschutzverein“. Poleg tega pristopi še več udov temu društvu. Gosp. Rosina predlaga, da se tudi pri našem društvu ustanovi vprašalna škrinjica, kar se vsprejme. Gosp. predsednik pa obljubi naprositi v imenu društva posojilnico, da ta naroči lanske zvezke „Knjižnice za mladino“, ter da s temi obdari šole ormoškega okraja.

(Konec prih.)

Ljutomer. (Vabilo) k zborovanju učiteljskega društva, katero se vrši v četrtek 6. avgusta meseca ob 10. uri v telovadnici Franc. Jožefove šole. I. Zapisnik. II. Dopisi. III. „Kako je delovati učitelju na to, da se šolske zamude v obče, osobito pa v poletnem tečaju zmanjšajo?“ (Poročevalec gosp. nadučitelj Benko.) IV. Nasveti. K mnogobrojni udeležbi vabi predsednik *).

Iz Črešnjevca. (Vabilo.) Slovenjebistrsko učiteljsko društvo bude zborovalo dne 6. avgusta meseca t. l. ob 1/2 10 uri v Slov. Bistrici po tem-le vsporodu: 1. Petje. 2. Zapisnik. 3. Dopisi: „Selbsthilfe“, uč. konvikt, uvrstenje šol. tretjega plačilnega reda v drugega itd. Primerno prednašanje jednega gosp. učitelja iz Makol. 5. Nasveti in slučajnosti. K mnogobrojni udeležbi vabi vljudno odbor.

Gornjigrad. Vabilo k zborovanju „učiteljskega društva za gornjegrajski okraj“, ki se vrši v četrtek dne 6. avgusta meseca t. l. pri Korenu v Št. Janžu. Dnevni red: 1. Zapisnik. 2. Društvene stvari. 3. Opazovanje učencev gledé na temperament, govori gosp. J. Klemenčič. 4. Pogovor o konferenčnih vprašanjih (gg. tovariši so prošeni, da prinesejo saj stavke o teh seboj). 5. Učna slika iz prirodoslovja, predava gosp. Fr. Lorber. 6. O „Selbsthilfeverein“ štaj. učiteljev, govori gosp. Fr. Kocbek. 7. Predlogi in nasveti. Začetek točno ob 10. uri dopoldne. K mnogobrojni udeležbi vabi vljudno odbor.

Šoštanj. (Vabilo.) V nedeljo dne 2. avgusta meseca t. l. ob 10. uri predpoludne zboruje „Šaleško učiteljsko društvo“ v Velenju. — Vspored: 1. Zapisnik i. dr. 2. Posvetovanje o vprašanjih za letošno uradno konferenco. 3. Predlogi in nasveti. K obilni udeležbi vabi odbor.

Sv. Trojica v Slov. gorie. 8. julija 1896. (Vabilo.) Št. Lenartsko učiteljsko društvo zboruje 6. avgusta t. l. ob 11. uri dopoldne v Št. Roprtu v Sl. g. Poročevalca: gg. nadučitelj Ješovnik in učitelj Majhen — Št. Roprt. K prav obilni udeležbi vljudno vabi Jožef Mavrič, t. c. preds.

*) Poročilo o slavnosti nam je za to številko prepozno došlo. Pride torej prihodnjič. Uredn.

Dopisi in druge vesti.

Iz mariborske okolice. (Hospitacija.) Po daljšem presledku vršila se je 6. t. m. druga hospitacija na jednorazrednici v Dobravah. Da-si je šola precej v strani, vendar se nas je zbralo nad dvajset in doletela nas je tudi čast, da nas je vodil naš nadzornik gosp. H. Schreiner. Vkljub temu, da ima posebno ob sklepu šolskega leta na svojem zavodu izredno veliko najnapornejšega dela, — vendar nam ni hotel skaliti veselja. Čast, komur čast! Celo jedna (!) zastopnica nežnega spola (gđc. Kautzner) se nam je pridružila. Gospodične kolegince! slavni Kneipp trdi, da je včasih baje zdravo hoditi po solncu. — Tudi gosp. nadučitelj Hren iz Št. Janža je prehitel poslušat.

Hitro po deveti uri podali smo se v razred, kjer so nas pozdravili pridni šolarčki in njih učitelj gosp. Gselman. Moj namen ni, da bi popisal vso učno sliko, ker bo to menda gospod kolega sam storil, le nekaj opombic podam častitim bralcem. — Prvo uro je bilo na vrsti računstvo. Uvidevši, da se ravna posebno glede razvrstitve računske snovi po Lavtarjevi metodi, postal sem radoveden. Odkrito povem, da sem nekako težko verjel, da je mogoče uspešno delati s tolikimi oddelki. Po končani računski uri dal sem zadnje slovo svojemu nevernemu Tomažu in rekel sem: „Da, v jednorazrednici, kjer morajo učenci več časa računati posredno kakor neposredno, je mogoče le na tak način kaj doseči.“ Učenci so računili sigurno in samostojno.

Obravnava časa primernege berila „Drago zeljice“ se je gospodu kolegu posrečila. Učenci so se za stvar zanimali in vsled tega veselo odgovarjali. Če kateri poslušalec še ni delal po formalnih stopnjah, gotovo je ob tej priliki uvidel njih veliko važnost. Berilo se je pripravilo tudi za spis, ki se je izdelal po Schiessel-ovi metodi.

Za nazorni nauk si je izvolil gosp. tovariš rež, katero je obravnaval zanimivo. Naloge katere so dobivali učenci za posredni pouk, bile so res dobro izbrane.

Nekaj pred poludnem se je končal nauk, in ponudila se je hospitantom prilika, da so razkrili svoje mnenje in nazore o učni sliki. Izražala se je splošna zadovoljnost. Gosp. Gselman je lahko ponosen, da mu je tudi gosp. nadzornik izrekel popolno priznanje. Na jednorazrednici je res težavno, naporno delo; treba je celega moža.

Po živahnem, poučljivem razgovoru podali smo se skoro vsi proti Slivnici. Solnce je pripekalo, kopali smo se takorekoč v znoju, vendar smo bili brezizjemno vsi zadovoljni in dobre volje. Sladka zavest nas je navdajala, da smo se kaj naučili. Menda je povzročilo to radost tudi tisto skivno zeljice, katero smo dobili, poslovišči se od gospoda Gselmana? Naša tajnost. —

Dospevši v Slivnico poskrbelo se je pri gosp. Wregg-u tudi za naše telesne potrebe, katerih se pri vsej svoji idejalnosti vendar tudi učitelji odvaditi ne moremo. Škoda! Da pa nismo pri skupnem obedu skrbeli le za tisti organ, katerega smatra dični naš Sritar za središče vseh čustev, prepričal se je do dobrega vsak navzočnik. Med odkritosrčnim, vspodbujajočim, poučljivim in razvedrujočim razgovarjanjem potekel je prehitro čas. Ne smem tudi zamolčati, da smo dvema tovarišema častitali, ker učiteljmeta že dvakrat toliko let, kolikor je božjih zapovedi. Izračuni, če znaš! — Gospoda Pavšek (Račje) in Živko (Slivnica) naj ostaneta čila na duhu in telesu, da bi še dolgo delovala mladeži v splošno blagostanje, sebi in učiteljstvu pa v čast! Razhajaje se, obljubili smo si, da se vsi udeležimo tretje hospitacije, ki se priredi v četrtek t. j. 6. avg. meseca t. l. v Rušah. Gospodične kolegince! Kaj že trdi Kneipp? — Torej na svidenje!

M. C.

V Ptuj, dne 21. julija meseca 1896. (Veliki koncert „Slovenskega pevskega društva“) dne 15. avgusta meseca t. l. v Brežicah bode, kakor je soditi po vsestranskih pripravih in živahnem zanimanju, sijajen in že danes lahko rečemo, da bode privabil v prijazne Brezice dvakrat toliko občinstva, kakor šteje mesece prebivalcev.

Društvenikom, prijateljem in podpirateljem društva, slav. slovenskemu občinstvu naznanjamo danes veselo vest, da se je posrečilo odboru pridobiti za koncert izbornega dirigenta, gosp. Fr. S. Vilharja, kapelnika in skladatelja z Zagreba.

Celi program slavnosti objavimo že zadnje dni julija meseca t. l., ko ga dobodemo iz tiskarne.

P. n. čestite pevke in pevce brežkega okraja s tem uljudno opozarjamo, da bode za-nje skupna skušnja v veliki dvorani „Narodnega doma“ v Brežicah v sredo dne 5. avgusta meseca t. l. ob 5. uri popoldne. Nadejamo se, da se je bodo vsi oni vrli pevci in čestite pevke, ki nameravajo pri velikem koncertu sodelovati, gotovo udeležili.

V Ptuj pa bode skupna skušnja v nedeljo 2. avgusta meseca t. l. ob 6. uri popoldne v „Narodnem domu“. Odrbali smo ta dan z ozirom na p. n. učiteljstvo ormoškega, ptujskega in rogaškega okraja, ki je poklicano v ponedeljek dne 3. avgusta meseca t. l. v Ptuj k uradni učiteljski konferenciji. Slovensko učiteljstvo pa naj pokaže z dejanjem, da mu je slovenska pesem mila in draga, da jo ljubi nad vse!

O d b o r.

Iz krogov „provizoričnih“. Gotovo so vsi štajarski učitelji z radostjo pozdravili ukaz c. kr. šolskega sveta štajarskega, tičoč se naznanil nastopa

službe. Nekaj bo pomagano s tem, to je res, a ne mnogo. Odslej ne bo treba tako dolgo čakati na nakaznico plače, pač pa bodo provizorične učiteljske osebe še nadalje obsojene pri definitivnem nameščenju zgubiti na istem mestu še marsikak desetak. In zakaj? Navada je, da vsaka provizorično nameščena učiteljska oseba takoj ko položi izpit učne sposobnosti, prosi (navadno brez razpisa) za definitivno nameščenje kot podučitelj oziroma podučiteljica na sedanjem mestu. Po preteku dveh, treh mesecev dobi dotičnik dekret in poziv, takoj nastopiti službo. To seveda takoj stori, ali kdor misli, da bo tudi takoj dobil definitivno plačo, se zelo moti. Plačo mu nakažejo še le s prvim dnevom prihodnjega meseca. Na ta način zgubi podučitelj III. plač. razreda 10 gld. in to v najugodnejšem slučaju. Dekret potrebuje namreč skoro cel mesec, predno pride v roke nameščenca in plača se nakaže vselej začetkom onega meseca, ki sledi datumu prisega, ne pa onega ki sledi datumu dekreta. Vzemimo slučaj. Provizorična podučiteljica M. N. je bila dne 15. marca meseca imenovana definitivno; dekret dobila in prisegla je 12. aprila meseca, plačo so ji nakazali od 1. maja meseca. Provizoričen podučitelj P. B. je bil imenovan dne 12. marca meseca, dekret dobil in prisegel je 9. aprila meseca; plačo so mu nakazali od 1. maja meseca. V obeh slučajih bi se morala plača nakazati od 1. aprila meseca, to je s prvim dnevom onega meseca, ki sledi datumu dekreta. Imenovanje je namreč pravno-veljavno od dneva, katerega se je izvršilo, nikakor pa ne od dneva nastopa službe, kateri dan je zavisen od najrazličnejših slučajev. Zgodilo se je že, da je dekret potoval iz Gradca v roke imenovanca nad dva meseca; ubogi imenovanec toraj ni sam zakrivil, če ni prej zaprisegel. Vis. c. kr. dež. šolski svet bi toraj odpravil veliko krivico, ako bi ustanovil princip, da se pri definitivnem nameščenju prov. učiteljskih oseb na prejšnjem mestu plača nakaže z dnevom, katerega se je dotičnik imenoval definitivnim ali pa s prihodnjim „prvim“. Seveda bi bilo pravično, da se vsakemu takemu učitelju nakaže def. plača od prvega dneva tistega meseca, ki sledi datumu spričevala učne usposobljenosti.

Na ta način bi se doseglo v istini samo dveletno provizorično službovanje namesto sedanjih 2½ do 3 let, kateremu se doslej tudi najpridnejši ni mogel izogniti.

Izražamo želje provizoričnih s prošnjo, vis. c. kr. dež. šolski svet naj uvaža mizerije „učenih dninarjev“ uvede jeden ali drugi omenjenih modusov. Seveda drugi bi bil pravičnejši in nam koristnejši. Micika.

Iz gor. okraja. Tukajšnji listi prinašajo vest, da je naš sl. c. kr. dež. šol. svet sklenil, da ne bo smel v bodočem letu (1897) nobeden učitelj opravljati več službe tajnika in to baje radi tega, ker je

premnogo delo uzrok, da učitelji prezgodaj opešajo in da se ne morejo popolnoma posvetiti težavnemu svojemu poklicu. Ne da se tajiti, da je to resnično, a isto tako resnično je, da le največja sila sili učitelja poleg svoje že itak naporne službe opravljati še postranska opravila, da si poboljša svoje čez vse žalostno gmotno stanje. Vendar se mi pri tem zdi čudno to, da se ni ob enem tudi gledé na orgljanje jednako ukrenilo, kajti ta služba, ki je vselej združena s poučevanjem v cerkvenem petju, je pač mnogo težavniša, nego spisati par aktov. Koliko truda je treba pri poučevanju v petju, in kolikokrat se mora organist pri vsem tem sam napenjati pri orgljah! In advent, in šmarnice in oktoberska pobožnost, in maše zadušnice in maše o porokah!! Ali ni slavni c. kr. dež. šol. svet tudi na to in še na drugo mislil?

Ker bo imel marsikak učitelj občutno gmotno škodo, ako se uresniči omenjeni sklep, nadejati se je, da bo sl. c. kr. dež. šol. svet toliko bolj skrbel, da se nam vendar enkrat čim prej zboljša naše gmotno stanje in v tej nadi moramo biti slavnej tej oblastnji pač le hvaležni, da skrbi tudi za naše zdravje, ki je največje bogastvo slehernemu človeku.

V Gorici, 21. julija meseca. (Kratka izjava.) Vsa Mahničeva vojska se je spravila posebno zadnji čas na me; hoče me kar uničiti moralno in gmotno; vsaka številka „Prim. lista“ je skoro polna samih udrihanj po meni. — Toda vsi naskoki od tej strani me niso toliko užalili, kolikor dopisnik v zadnjem „Popotniku“. V svojo obrambo proti takemu dopisu ne rečem niti besede. Le jedno dostavim: Tistih par gg. učiteljev, ki pošiljajo take dopise v svet, so nečuvano žalili vse prave in jedine prijatelje učiteljstva na Goriskem; to se je godilo v časopisih, v pismih, pri zborovanjih in osebno. Ali vede taka pot do zaželenega cilja?

A. Gabršček.

(Odbor za ustanovitev in vzdrževanje konviktov) za uče se učiteljske sinove in hčere pri „Besedě učitelské“ v Pragi je imel dne 8. julija meseca t. l. svoj deseti letni občni zbor pod predsedništvom ravnatelja gosp. K. Bulíř-a. Iz tajnikovega poročila se posnema, da je vzdrževalo društvo konvikt za studujoče učiteljske sinove in konvikt za studujoče učiteljske hčere v Pragi v minulem šolskem letu z letnimi troški 12.672 gld. V obeh konviktih je bilo letos 47 gojencev in 42 gojenk. V času svojega desetletnega obstanka je društvo oskrbovalo neimovite gojence in gojenke z nakladom nad 12.000 gld. Razven tega oskrbuje „Odbor Bolzanův po zřízení (za ustanovitev) českého sirotčince učitelského“ pri „Besedě učitelské“ vsako leto v obeh imenovanih zavodih lepo število učiteljskih sirot z letnimi troški 1000 gld. Gojenci in gojenke so obiskovale različne srednje šole s sijajnim uspehom; kajti 36 gojenk in 20 gojencev, t. j. 63%, jih je

dobilo spričevalo z odliko, a ostali z zelo dobrim uspehom. Zdravstveno stanje gojencev in gojenk je bilo jako povoljno. Sklenilo se je najeti vrt za razveseljevanje in rekreacijo gojencev. V odbor so bili izvoljeni gg. profesor X. Dvořak, ravnatelj V. Habr, ravnatelj A. Jindřih, gospa B. Lebedova, prof. J. Novák, ravnatelj Fr. Sládek, prof. Sauer in učitelj J. Dolenský. „Beseda učiteljskou“ zastopata v odboru gg. ravnatelj K. Bulíř in učitelj J. Rátoliska.

Zaveza českých učiteljských družstev je tako organizovana, da ne sodeluje v njej samo učiteljsstvo ljudskih, temveč tudi meščanskih in srednjih šol ter da ima ista za vsako podjetje ali posebno društvo, ali poseben odbor, kateri je podrejen nadzorstvu dotičnega okrajnega učiteljskega društva, a oba Zavezi. Tako se koncentruje vsa delavnost českého učiteljsstva v Zavezi po geslu „v slogi je moč“. „Beseda učiteljská“ za Prago in okolico nadzoruje n. pr. oba imenovana konvikta, Bolzanov odbor za ustanovitev učiteljske sirotišnice, stalno razstavo učil, učiteljsko čitalnico itd. Letos se prične delovanje na novo organizacijo vseh štirih českých učiteljských Zavez v smislu koncentracije (Glej poročilo v „Popotniku“ št. 8 stran 123), kar bo slovenskemu učiteljsstvu v uzor in pouk, da se naj vse naše stanovske in šolske potrebe nahajajo pod vrhovnim zavezinim vodstvom in da se naj ona tako preosnuje, da bode obsegala tudi meščansko in srednješolsko učiteljsstvo.

R. K.

(Nadaljevalne poljedelske [gospodarske] in gospodinjске šole na Českem.) Pod predsedništvom princa Ferdinanda iz Lobkovic se je dne 30. junija meseca t. l. v Pragi vršila seja odbora českého deželnege kulturnega sveta, v kateri se je med mnogimi drugimi važnimi predmeti razpravljalo tudi o izdaji zakona za nadaljevalne poljedelske ali gospodarske šole. Gosp. Anton Mohl je v svojem poročilu poudarjal, da je dosedanjí razvoj nadaljevalnega gospodarskega šolstva največ oviralo: 1. Pomanjkanje strokovno izobraženih učiteljev ljudskih šol. 2. Nezadostujoča sredstva za ustanovitev in vzdrževanje teh šol. Po poročevalčevem načrtu zakona naj naklad teh šol pokrijejo, in sicer: z jedno tretjino dežela, z jedno tretjino država, a z jedno tretjino krajni interesenti. Za nadaljevalni gospodarski pouk, kateri se sme z odobrenjen deželnege odbora proglasiti obveznim, se naj prostori ljudske šole brezplačno uporabljajo. Da bi se odgojilo za take šole dovolj strokovno izobraženega učiteljsstva, zahteva poročevalec razširjenje poljedelskega pouka na učiteljskih in da se naj ta pouk poveri le strokovnjakom, tako da se z maturo doseže ob enem usposobljenost za poučevanje v nadaljevalnih poljedelskih šolah. Gosp. Jaroš zahteva, da se naj izvede času primerna revizija učnega načrta za ljudske šole z ozirom na potrebo poljedelskega pouka v zadnjih dveh letih šolskega obiska. Po daljši debati se je z nekaterimi izpremembami

vsprejel načrt zakona v smislu Mohl-ove razprave in se je vsprejela resolucija v smislu Jarošovega predloga. V istej seji se je tudi dovolila ustanovitev gospodinjске šole v Lounch in jednake šole v Rákovniku.

R. K.

(Višja slovenska dekleška šola v Ljubljani.) Občinski svet ljubljanski je v svoji zadnji seji sklenil otvoriti s 1. novembrom t. l. prvi razred višje slovenske dekleške šole. Provizornim ravnateljem tega zavoda je imenoval gosp. c. kr. gimn. profesorja dr. Lovro Požarja.

(„Pripraviški dom“) imenuje se društvo, ki se je ravnokar osnovalo v Ljubljani in čegar namen je „zgraditi in vzdržavati učiteljskim pripravnikom primerno hišo, kjer bi imeli stanovanje in hrano za nizko ceno, oziroma brezplačno, ter lepo domačo vzgojo pod nadzorstvom knezoškofjskega ordinarijata, kateri ji v sporazumljenju z društvenim odborom določuje vodstvo in hišni red. — Društvo hoče tudi, kolikor možno, onim pripravnikom, katere podpira zunaj društvenega zavoda, skrbeti za zanesljivo stanovanje in нравno vedenje.“ — Pravila je dež. predsedstvo z razpisom z dne 25. junija meseca t. l. št. 4382 potrdilo in prične društvo svoje delovanje, „kadar mu pristopi vsaj 20 društvenikov“. Predsednik društva je ravnatelj učilišč, gosp. Fran Hubad, tajnik pa učiliščni profesor, gosp. Anton Kržič.

(Tečaj za deška ročna dela) na Dunaju (VII. Neubaugasse št. 42) obiskuje letos 70 slušateljev-učiteljev iz vseh avstrijskih dežel; največ je Čehov in Poljakov. Slovenski slušatelji so ti le gg.: Hiti Matija, nadučitelj v Dobrniču, Krajnc Franc, uč. v Celju, Mataje Karol, učitelj v Gor. Logatu, Píkl Karol, učitelj v Št. Vidu pri Zatičini, Porekar Anton, nadučitelj na Humu (Staj.), Turk Jožef, nadučitelj v Dol. Logatu in Wresitz Janko, nadučitelj v Ribnem na Gorenjskem.

(Nova začetnica) je, kakor slišimo, že potrjena in se bo kmalu začela tiskati. One okrajne učiteljske konference, katere nameravajo knjigo o svojem okrogu že o veliki noči uvesti, morajo to skleniti, ker ima, kakor znano, le konferenca pravico določiti, katere učne knjige se v dotičnem okraju rabijo.

(Na meščanski šoli v Krškem) z nemškim učnim jezikom je razpisano novo ustanovljeno 4. učiteljsko mesto za prvo stroko (nemški in slovenski jezik, zemljepis in zgodovina) z letno plačo 800 gld. in starostnimi dokladami po 80 gld. Prošnje se vlagajo službenim potom pri ondotnem c. kr. okrajnem šolskem svetu do 16. avgusta meseca.

(Muhasti okrajni šolski sveti.) Še ni dolgo tega, kar je okrajni šolski svet v Špitalu na Koroškem izdal ukaz, ki je prepovedal učitelju brez dovoljenja zapustiti kraj, kjer službuje. Sedaj jo je ta šolski svet zopet pogodil! Sklenil je in razglasil sklep, kateri strogo prepoveduje učiteljem pisati

druge stvari, razven samo strokovne, torej le metodiske in pedagogiske. Kdor bi se zoper ta ukaz najmanjše pregrešil, zapade takoj disciplinarni preiskavi in gotovi kazni! Državnega osnovnega zakona, kateri dovoljuje slehernemu, da sme svoje misli v besedi in pismu prosto izražati, tega v Špitalu ni, ali pa mislijo gospodje pri okrajnem šolskem svetu, da niso učitelji državljani. To so zares krasne razmere! — Na Gornjem Avstrijskem je neki okrajni šolski svet prepovedal nekemu učitelju, da se ne sme voziti na biciklu. Ta ukaz je sličen onemu s Koroškega in se bo seveda moral vreči v koš. Dotični učitelj — kar je ob sebi umerno — bo opustil vožnjo na kolesu prav toliko, kolikor boje spanje, jed in pijačo. Okrajni šolski svet se je najbrže nekoliko pošalil, saj šala mora biti povsod. Če se pa komiške vloge resno igrajo, potlej si lahko mislimo resno ulogo komiškim in končno človek res ne ve, kje je meja mej šalo in resnobo.

Premembe pri učiteljstvu. Gospod Jožef Fischer, poduč. v Ljubnem, dobil je učiteljsko mesto v Mozirju, gospod Karol Rožane, učiteljvod. v Spitaliču (Štaj.) pa II. učno mesto v Šiški. — Gosp. Aleks. Lunaček, učitelj v Trebelnem, imenovan je nadučiteljem v Št. Rupertu, gospod Jožef Sedlak v Kopanju, naduč. v Loškem potoku, Ivan Šemrl, učit. v Št. Vidu pri Cerknici pa učiteljem v Lescah. — Gspđ. Ela Tschurn poduč. v Brežicah, dobila je mesto učiteljice na dekl. šoli v Kočevju. Na svojih sedanjih mestih so definitivno nameščeni in sicer gg. Alojzij Pin v Dol. Logatcu, Franc Grailand v Mehovem, Ivan Lackner v Mozelju, Avgustin Šabec na Humu (Štaj.) in gospodična Ivana Piller ter Roza Hřibal v Postojni. Učiteljica Gabrijela Gogola v Raki je stopila začasno v pokoj. — Gosp. Simon Volc, učitelj-voditelj v Lučah je umrl. N. v m. p.!

Vabilo. Učiteljsko društvo za mariborsko okolico naznanja, da bode prihodnje hospitovanje v četrtek dne 6. avgusta meseca na novi štirirazredni ljudski šoli v Rušah.

Poziv!

„Pedagogičsko društvo“ je z izdajo 6. letnika dopolnilo 10. leto svojega obstanka.

Slovensko učiteljstvo se ozre lahko z zadovoljstvom na prvo desetletje tega društva, kajti društveno delovanje niso pohvalno priznale samo višje šolske gosposke, ampak društvene knjige so bile tudi pri predlanski učni razstavi v Gorici odlikovane.

Pri ti priliki izreka odbor vsem dosedanjim podpornikom in sodelovalcem svoje najtoplejšo zahvalo ter jih prosi še daljne naklonjenosti.

Odbor ima sicer že nekaj gradiva nabranega za prihodno knjigo, ki izide po novem letu, vendar se

mu bode jako vstreglo z novimi spisi pedagogičsko-didaktičske vsebine. Društvo pa potrebuje tudi še obilne gnotne podpore, da bode moglo poravnati vse tiskovne stroške ter založiti kako novo knjigo.

Najbolje nam bi se vstreglo z obilnim naročevanjem do sedaj še ne razpečanih, niže doli navedenih društvenih knjig. Zato vljudno vabimo slov. učiteljstvo in razumništvo, naj seže po teh knjigah ter društvu pripomore do boljšega gnotnega stanja, ki je potrebno k daljnemu uspešnemu delovanju. Ob enem pa prosimo, naj ostanejo tudi vsi dosedanja člani društvu zvesti; naše gg. profesorje in č. duhovščino pa še posebej najvljudneje vabimo, naj pripomorejo društvu s pristopom in sodelovanjem do tega, da bode „Pedagogičsko društvo“ ustrezalo popolnoma ljudskemu in srednjemu šolstvu slovenskega naroda!

Nerazprodane društvene knjige so: III. Pedagogičski letnik, cena gld. 1'40. — IV. Pedagogičski letnik, cena gld. 1'40. — V. Pedagogičski letnik, cena gld. 1'40. VI. Pedagogičski letnik, cena za neude gld. 1'50. — Občno vzgojeslovje po 80 kr. — Občno ukoslovje po 80 kr. — Izkustveno dušeslovje po 80 kr. — Jezikovni pouk v ljudski šoli I. del po 80 kr. — Nazorni pouk v ljudski šoli po 1 gld. 50 kr. — Navod k početnemu risanju in oblikoslovju po 40 kr. — Pouk o črtežih po 50 kr.

Pri cenah vračunjena je tudi že poština. Vse te knjige se lahko naroče v vsaki knjigarni ali pa naravnost pri odboru „Pedagogičskega društva“ v Krškem.

I. in II. Pedagogičski letnik sta razprodana.

V Krškem, meseca julija 1896.

Odbor.

Poziv in prošnja!

Učiteljsko društvo za črnomeljski okraj je pri zborovanju dne 18. rožnika t. l. sklenilo, pokojnemu vadniškemu učitelju Ivanu Tomšiču vzdati v njegovej rojstnej hiši na Vinici spominsko ploščo in sicer še tekem tega leta. Dasi je pokojnik kot pisatelj in pedagog pridobil lepih zaslug za slov. književnost, znano je gotovo vsakemu omikanemu Slovincu. — Če tudi ne vpoštevamo vrednosti nebrojnih spisov in razprav, obelodanjenih iz njegovega peresa v Zgodnji Danici, Šol. Prijatelju, Učit. Tovarišu, Primor. Ilirjanu, Primorcu, Slov. Glasniku, v Besedniku in Novicah in ako tudi bi bile brez pomena njegove slovenski mladini podarjene knjige: Zlati orehi, Krištofa Šmida sto malih pripovedek, Knjižnica slovenske mladine, Vošilna knjižica, Nazorni nauk za slovensko mladino itd. — če bi Tomšič sploh nicesar drugega ne bi bil storil, kakor izdajal in zalagal Vrtec, to monumentalno delo njegovih rok, oslavlil bi si ime. Koliko duševne hrane za slov. nežno mladino da je nakopičene v Vrteu, pač ni treba še posebej povdarjati. Tu so sodelovali

mež drugimi tudi moške svetovne naobrazbe ter tako pomagali ustanoviti knjigo, ki je neusahljiv vir otroške poezije, iz katere zajema mlada duša modrost in krepost, veselje in žalost, šalo in resnico!

Učit. društvo spolnjuje tedaj le svojo dolžnost, ako da tako zaslužnemu mladinočljubcu in pisatelju-pedagogu vzdati spominsko ploščo. Ker pa na lastne stroške tega ne more storiti, obrača se tem potom do slav. učit. društev in raznih družih sloven. korporacij, do p. n. gg. prijateljev, znancev in učencev blagega pokojnika z uljudno prošnjo, da blagovolijo

prispevati s kakim denarnim zneskom v hitrejšo izvršitev te ideje.

Darove sprejema društveni blagajnik Kr. Engelmann, nadučitelj v Dragatušu.

Darovi se bodo objavili svoječasno v slovenskih listih.

Predsedništvo učiteljskega društva v Črnomlju, dne 2. maj. srpana 1896.

Fr. Štefančič, Frančišek Šetina,
tajnik. predsednik.

Razpis natečajev.

Št. 1207.
O. š. sv.

Razpis učiteljskih služb.

V tem okraju se razpisujejo sledeče službe:

1. Učitelja-voditelja jednorazrednic v Temnici in na Vatovljah.

2. Službe učitelja eventualno učiteljice na štirirazrednici v Komnu, na trirazrednici v Tomaju, na dvorazrednicah v Kostanjevici in v Zgoniku.

Navedene službe so III. plačne vrste; dohodki teh so določeni v deželnih šolskih postavah 10. marca 1870 in 4. marca 1879.

Prošnje s postavnimi spričevali je vložiti v dobi 4 tednov po predpostavljenih oblastnijah.

C. kr. okr. šol. svet v Sežani, dne 7. julija mes. 1896.

Predsednik: Schaffgotsch s. r.

Št. 215.

Razpis natečaja.

(Podučiteljsko mesto.)

Na javni ljudski šoli III. plačiln. razreda v Zabukovju je namestiti podučiteljsko mesto definitivno eventualno tudi provizorično.

Prošnjiki za to mesto naj vložijo svoje z zrelostnim spričevalom eventualno s spričevalom učne usposobljenosti, in če se prosi prvič za javno učno mesto, tudi z domovnico opremljene prošnje potom predstojnega okr. šolskega sveta pri krajnem šolskem svetu v Zabukovju pri Sevnici do 20. dne avgusta meseca 1896. l.

Okr. šol. svet v Sevnici 10. dne julija mes. 1896. l.

Predsednik: Tax s. r.

Št. 286.
III.

Natečaj.

(Učiteljsko in podučiteljski mesti.)

V šolskem okraju Šentlenartskem v Slov. gor. imajo se do zimskega tečaja umestiti sledeče službe definitivno ali tudi provizorično:

1. Učiteljska služba na petrazrednici pri Svetem Lenartu v Slov. gor.

2. Podučiteljska služba na štirirazrednici pri Sv. Benediktu v Slov. gor.

3. Podučiteljska služba na štirirazrednici pri Sv. Rupertu v Slov. gor.

Dohodki so pri vseh službah po III. plačilnem razredu, s tretjo še je združeno prosto stanovanje.

Prosilci oziroma prosilke za katero teh mest naj vložijo svoje prošnje, opremljene s spričevalom učne usposobljenosti oziroma zrelosti, in še nena- meščeni tudi z domovnico, predpisanim potom do

1. avgusta meseca t. l. pri dotičnem kraju. šol. svetu. Okrajni šolski svet Sv. Lenart v Slov. gor.

dne 1. julija meseca 1896. l.

Predsednik: Kankowsky s. r.

7-2

Št. 313.

Podučiteljska mesta.

Na javnih ljudskih šolah III. plač. razreda v Polji in na Preborji je po jedno podučiteljsko mesto definitivno, event. provizorično namestiti.

Prošnjiki za te mesti naj vložijo svoje z zrelostnim spričevalom eventualno s spričevalom učne usposobljenosti, in če se prosi prvič za javno učno mesto, tudi z domovnico opremljene prošnje potom predstojnega okr. šolskega sveta pri krajnem šolskem svetu v Kozjem do 30. dne avgusta meseca 1896. l. Okr. šol. svet v Kozjem, dne 22. julija mes. 1896. l.

Predsednik: Tax s. r.

Higijenične c. in kr. priv. šolske klopi in dovoljenje za njih ponarejanje

priporoča po prav nizki ceni tudi na obroke in pošlje
razgled gratis in franco

Ivan Weixl

V Kamnici pri Mariboru n. D.

nadučitelj.

Vsebina. I. Iz „Zaveze slov. učit. društev“. — II. Kako praznuj slov. učiteljstvo 50letnico itd. (VI.) — III. Načrt za računanje na jednorazredni ljudski šoli. (L. Lavtar.) (XXI.) — IV. Slovestvo. (Novosti.) — V. Listek. (Iz planinskega raja.) (II.) (Svantevidsky.) — VI. Društveni vestnik. — VII. Dopisi in druge vesti. — VIII. Natečaji in inserat.

Lastnik in založnik: „Zaveza“

Tisk tiskarne sv. Cirila v Mariboru. (Odgov. L. A. Brože.)